

padavin, katera je v marcu zastopana od 10.—23., v aprilu od 10.—25. in le med 13.—16. nastopa neko izboljšanje. Druga majhna razlika je ta, da ni padavin, oz. so redke okrog 30. IV.

Maj: Največja verjetnost padavin je okrog 3., med 7. in 9., med 10. in 12., okrog 15., med 17.—20., okrog 22., med 25.—31. Okrog 26. V. nastopa jaka mrzla reakcija, ki prinaša v gorah sneg.

Junij: Padavine dobivamo najčesteje okrog 1., 6., 12., 17., 21., 29. Pogosto (70 % 1920.—1936.) se zgodi, da ves interval od 6. do 12. ali do 17. in celo do 29. skoraj vsak dan dobi dež. Tako je n. pr. l. 1933. deževalo vsak dan začenši od 6., pa vse do 29. Mesec junij je mnogo pogostejše nadpovprečno deževen kot abnormalno suh. Tako je bil n. pr. za dobo od 1932.—1936. junij le enkrat suh (1935.) in dvakrat zelo deževen (1933. in 1934.).

Julij: Okrog 1. so pogoste (60 %, 1920.—1936.) le manjše množine padavin. Enako tudi okrog 4. Izdatnejše so padavine okrog 7. Jako redno dobivamo padavine, in to vedno v zvezi z nevihto med 10. in 13. Zelo velike padavine so običajne okrog (— 1 dan) 16. Vedno dobimo dež okrog 21. in zelo pogosto z nevihto. Zelo pogoste (80 %, 1920.—1936.) so padavine tudi okrog 23. in tudi obenem z nevihto. Zelo redno (80 %, 1920.—1936.) nastopajo padavine okrog 30. VII.

Avgust: Okrog 2., 7., med 10. in 12., okrog 15., med 20.—22., okrog 25. so padavine najverjetnejše.

September: Okrog 2., 4., 12., 15., med 19. in 25. so padavine najčesteje. Pogosto v septembru intenziteta padavin in dolgotrajnost deževne dobe tako stopnjuje (do tedna), da nastopajo ob Savi in Ljubljani prave poplave (n. pr. l. 1933.).

(Konec prih.)

OTON ŽUPANČIČ

IZVOLJEN ZA ČASTNEGA ČLANA MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE

Na redni seji mestnega sveta ljubljanskega je bil z živahnim pritrjevanjem sprejet sledeči nujni predlog župana dr. J. Adlešiča:

Te dni proslavljamo 60-letnico velikega slovenskega pesnika, barda naših dni, klasika slovenske lirike.

Življenjska pot in usoda velikih mož je tesno spajena z zemljo, iz katere so izšli, s časom in njegovim okoljem. Pod to perspektivo jih gledamo tudi drugi zemljani, presojamo njihovo delo, vrednotimo in skušamo njihove zamisli in njihovo življenjsko pot aplicirati nase.

Bela Krajina nam ga je rodila pred 60 leti. Toda ni dolgo ostal na mehkih in sanjavih tleh tega prelepega kottička slovenske zemlje. Zvabile so ga latinske šole, da se je kot mlad dijak zatekel po prvo izobrazbo v Ljubljano. Tu ga vidimo v nižji gimnazijski dobi, kako si s svojimi sošolci pridobiva osnove za svojo poznejšo široko izobrazbo, tu ga vidimo pozneje v višjih gimnazijskih klopeh, kako si utira pot z malimi začetnimi pesmicami na širše polje slovenskega Parnasa. Tu zbira svoje mlade prijatelje, Ketteja, Murna, Cankarja, s katerimi se zateče v zatohle prostore stare Cukrarne, kjer v literarni družbi mladi fantje drug drugemu bero svoje pesmi in pripovedne spise, ves oni literarni drobiž, ki je tako značilen za razvojno pot vseh štirih velikanov — stvariteljev naše moderne poezije in novelistike. V naši Ljubljani najde mlad dijak svoje prve mentorje, Kreka in druge, ki ga navdušujejo za slovenske in slovanske ideale.

Življenjska pot pripelje mladega pesnika kasneje na Dunaj, na univerzo, a od tod se zopet vrne v slovensko prestolnico, kjer ostane skoraj nepretrgoma do svojih 60ih let.

Ljubljana za Župančičeve mladosti ni bila današnja Ljubljana, bila je Ljubljana druge ere, narodnega prebujenja, ko je slovenski deželan vedno številneje prihajal v mesto, se tu nastanjeval, izpodrival nemškutarijo ter množil slovenske zavedne vrste. Toda tu je bilo visoko nemško uradništvo in malomeščan-

stvo, ki je vedno množilo nemške vrste ter po sili skušalo ohraniti našemu mestu nemški značaj.

Oton Župančič je po kipečih mladih letih, po »Čaši opojnosti«, globlje prisluhnil bitju in žitju našega naroda, približal se je slovenski zemlji, domačemu človeku in je v zbirkah »Čez plan« in »Samogovori« skušal reševati problematiko slovenskega človeka in naše male domovine. V »Dumi« je izrazil svojo bol nad usodo našega človeka, ki išče v Ameriki in Westfaliji svojo drugo domovino. Tudi naše mesto se na mnogih mestih zrcali iz njegove blesteče poezije:

»Ob Gradu se vije Ljubljana,
vsa z mesecem posejana —«,

da ona mala Ljubljana ob koncu stoletja, ki se je še vsa nebogljenja stiskala med Grad in Ljubljano.

V Ljubljani je pesnik prihajal v stik z našimi kulturnimi in literarnimi krogi ter se je zamislil ob vsakem večjem dogodku v našem javnem življenju. Naše mesto in njegova lepa okolica sta mi pri njegovem pesniškem ustvarjanju nudila nebroj motivov in doživetij. V mestni službi, v kateri je opravljal po Aškerčevi smrti mesto arhivarja, potem kot dramaturg, ravnatelj, gledališki tajnik in končno upravnik Narodnega gledališča je tako rekoč prirastel k Ljubljani in postal ves naš, Ljubljančan.

Če danes ob njegovem velikem jubileju gledamo nazaj na njegovo življenjsko pot, če prebiramo njegova blesteča klasična dela, izvirna, kakor tudi prevodna, mu moramo biti iz srca hvaležni za vse, kar nam je dal v svojem življenju:

hvaležni, da se je v mladih letih postavil na stran našega malega in dotlej malo poznanege naroda,

hvaležni, da nam je za Prešernom v najpopolnejšem in najlepšem izrazu klesal našo slovensko besedo,

hvaležni, da je slovenski mladini spesnil najpri-
srčneje mladinske pesmi,

hvaležni, da nam je ustvaril toliko umetnin, s katerimi je ponesel slavo našega imena v svet,

hvaležni, da nas je z mojstrskimi prevodi seznanil z literarnimi umetninami in lepotami tujih slovstev,

in hvaležni, da nam je mimo Cankarjevih »Hlapcev« z »Veroniko Deseniško« podal najlepše slovensko odersko delo.

Ponosni smo na moža velikana, ki je zvest najplemenitejšim izročilom svojih literarnih prednikov gradil našo kulturo dalje do najvišjih vrhov umetnosti in tako slovenski narod tesno približal kulturni Evropi. Zavedamo se, da je naša razmeroma visoka kultura tista, po kateri nas je svet spoznal in nas prištel v vrste kulturnih narodov. Zato se tudi zavedamo stvariteljev naše kulture, saj nam je prav naša kultura največje narodno gospodarstvo.

Zato se danes Ljubljana in z njo vsa Slovenija klanja geniju umetniku Otonu Župančiču, ga proslavlja in čestita k 60-letnici njemu in njegovi družini ter mu želi, da bi ga dobri Bog ohranil še do skrajnih

mej človeškega življenja. Prosi ga, naj še dalje ustvarja nove umetnine, naj med prvimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti organizira nje umetniški del, naj s spretno roko še nadalje vodi naše Narodno gledališče ter s svojo spodbudno besedo bodri slovenski Pen-klub.

Zato mislim, da govorim iz srca vseh Ljubljancev in Vas, gospodje mestni svetniki, če ga prosim, da sprejme za svoj 60 letni jubilej

častno meščanstvo mesta Ljubljane,

najvišje odlikovanje, ki ga more dati naše mesto ali, kakor ga imenuje zakon, *častno članstvo.*

Zato prosim slavni mestni svet, da sprejme moj *nujni predlog:*

Zaradi velikih izrednih zaslug za književnost, kulturo in jezik slovenskega naroda imenuje mestni svet ljubljanski gospoda *Otona Župančiča*, slovenskega književnika, za častnega člana mestne občine ljubljanske.

KRONIKA MESTA LJUBLJANE V ŠTEVILKAH

D R. A D O L F V O G E L N I K

I. METEOROLOŠKE PRILIKE MESTA LJUBLJANE V LETU 1939.

(po podatkih Zavoda za meteorologijo in geodinamiko ljubljanske univerze)

1. Zračni tlak v mm:

mesec	maksimalni	dne	minimalni	dne	po-vprečje	normalni povpreček
januar	743·3	8.	716·1	27.	732·5	738·3
februar	747·0	7.	731·6	23.	738·7	735·4
marec	744·0	5. in 6.	719·5	23.	731·1	734·2

2. Temperatura zraka v C°:

mesec	maksimalna	dne	minimalna	dne	po-vprečje	normalni povpreček
januar	12·6	19.	-14·6	8.	1·8	-2·0
februar	14·6	26.	-7·4	4.	2·2	0·0
marec	16·4	30.	-7·8	17.	2·6	4·5

3. Absolutna in relativna vlaga:

4. Padavine v mm:

mesec	tlak vodne pare	srednja relativna vlaga	mesec	vsota	maksimalna	dne
januar	5·0	90%	januar	161·9	39·5	3.
februar	4·1	75%	februar	28·7	16·1	13.
marec	3·7	68%	marec	47·5	27·4	7.

5. Splošne vremenske prilike:

mesec	število dni v mesecu z				
	dežjem	snegom	meglo	točo	nevihto
januar	16	4	14	0	0
februar	4	0	9	0	0
marec	8	5	6	0	0

6. Porazdelitev vetra:

mesec	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	tišina	štev. dni v mesecu
januar	1	6	1	2	2	6	3	1	9	31
februar	2	8	4	1	1	1	1	1	9	28
marec	7	7	1	0	1	4	0	2	9	31